

mnogih krajih je uničila jesenske setve, naplavila travnike, razdrapala ceste in odnesla brvi in mostove. Silno poškodovana je na primer letos od okrajnega zastopa na stroške občin zgrajeni cesti na obeh straneh mosta Gorca, Zg. Pristava, katerega je razen cementnih podstav, odneslo popolnoma, Merodajne oblasti se naprošajo, da vse potrebno ukrenejo da se Dravinja že vnaprej enkrat regulira, posebno pa, da se odnešeni mostovi na novo zgradijo, ceste popravijo in izposluje znatna podpora.

Iz laškega okraja. Letošnje leto smo imeli v laškem okraju v treh občinah občinske volitve. V Loku in Dolu, ker je potekla triletna doba, a pri Sv. Krištofu so demokratije odstavili župana in razpustili občinski odbor. V Loku so se vršile volitve dne 23. avgusta. Vse nasprotnne stranke so se združile, demokratije so pobrali vse čike, a vendar je dobila SLS 17 odbornikov, nasprotniki pa 8. V občini Sv. Krištof so se vršile volitve dne 13. septembra. SLS je dobila 17 odbornikov, a nasprotniki 8. V občini Dol pri Hrastniku so se vršile volitve dne 18. oktobra. SLS je dobila 10 odbornikov, nasprotniki pa 7. Za župane so bili v vseh treh občinah izvoljeni prejšnji župani. Kakor vse kaže, še dr. Roš dolgo ne bo poslanec!

Smrt zaslužnega moža na Dolu pri Hrastniku. Tukaj je dne 10. novembra t. l. umrl zelo ugleden mož Alojz Podmenik, bivši posestnik in užitijski uradnik na Brnci št. 30. Umrl je bil pod bivšo avstrijsko upravo zelo delaven narodni organizator. Skoro pri vseh tukajšnjih društvih je bil med ustanovitelji; tako pri požarni brambi v Hrastniku in na Dolu, pri posojilnici na Dolu, pri pevskem društvu v Hrastniku. Vseh teh društev je ostal član do svoje smrti. V priznanje njegovega narodnega delovanja ga je jugoslovanska vlada dekorirala z zlato-kolajno za civilne zasluge. Na »Slovenskega Gospodarja« je bil naročen od leta 1883 nepretrgoma. Kar pa je še več vredno, je to, da je bil vseskozi veren mož, ki je svoje krščanske dolžnosti vestno izpolnjeval. Bog mu bodi plačnik!

Koledar Jugoslovanske kmečke zveze za leto 1926 je izšel letos v izredno lepi obliki. Odlikuje ga najfinejši papir in trdna vezava v celo platno. Kljub temu je cena ista, kakor preteklo leto, namreč 10 dinarjev komad. Poleg običajnih stvari, ki so v vsakem koledarju, najdete mnogo tabel, ki jih vedno rabi kmetovalec in pa več prvovrstnih gospodarskih člankov. Zlasti se opozarjamo na članek »O vojaški službi«, ki bo tolikim kmetским fantom pojasnil, kaj naj storijo pred naborkom in po naboru. Kdor koledarja ne dobi pri naših zaupnikih, naj piše ponj na naslov: Tajništvo SLS, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Za srečo. »Kdorkol' pod milim nehom živi, vsakdo pač srečo najti želi«, poje narodna pesmica in prepričani smo, da si jo želite tudi vi. In našli jo bodele edino v bogati loteriji Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, katera vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 D. Cena srečki je 5 D in lahko v srečnem slučaju za isto zadenete glavni dobiček, ki sestoji iz novega, modernega pohištva iz črešnjevega lesa, fino politiranega, in sicer: 2 postelji, dve nočni omari, 1 univalnik z zrcalom, 1 miza in 4 stoli, 1 omara in 1 krasna slika. Pa tudi drugi dobitki vzbujajo občudovanje: Nov »Singer« šivalni stroj, kolo, zofa in stoli, 20 kg kave, vreča moke, pitan prašič, 200 litrov biželskega vina, trdna škropilnica, ure obleke, čevlji, svileni robci, servisi itd. Zato ne odlašajte, temveč pišite takoj kartico na Loterijski odbor v St. Petru pod Sv. Gorami in naročite čim več srečk. Zraven srečk se priloži položnica, tako da vas poštnina nič ne stane. Ne odlašajte, kajti 8. decembra t. l. bode žrebanje. Osebono lahko kupite srečke pred Prosvetni odbor v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-L in v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne v Mariboru. Kdor jih naroči 10, dobi eno srečko brezplačno.

»Sanatorij« v Mariboru — zavod za bolnike. Dan na dan sreča ljudi, ki niso vajeni besede »sanatorij«. Sanatorij znači zdravilišče, zdravilni zavod, zavod, ki se v njem kakor v bolnišnici zdravijo vse bolezni in izvršujejo, ako treba, vse operacije. Razlika obstoja v tem, da se v sanatorijih po navadi ne zdravi nalezljivih bolezni in umobolnih. So pa po drugod seveda tudi sanatoriji, ki so namenjeni tudi n. pr. umobolnim. Nadalje se razlikuje sanatorij od javnih bolnišnic v tem, da si bolnik sanatorija sam lahko poljubno izbere zdravilna, ki do njega ima največ zaupanja, in sicer izmed vseh mariborskih in izvenmariborskih zdravnikov. V sanatoriju si bolnik tudi lahko izbere zdravnika iz javne bolnišnice, med tem ko si pacient bolnišnice ne more izbrati izvenbolnišničnega zdravnika itd. V sanatoriju se čuti bolnik kakor doma, med tem ko sreča pri mnogih ljudeh, četudi neutemeljeno boazen pred bolnišnico. Nedavno se je otvoril sanatorij v Mariboru, ki posluje že več let. Bil je radi menjave lastnikov nekaj časa ukinjen. Sanatorij v Mariboru je ličen biser svoje vrste. Odlikuje se razen po solnčni legi, prosti bacilov in vlage v lepem parku, po moderni, vsem novim znanstvenim zahtevam ustrezajoči medicinski opremljeni, vzorni snožnosti, nad vse dobri hrani in presenetljivo nizkih cenah. Vžlic temu, da posluje sanatorij v Mariboru že več let, da se je v njem zdravilo in operiralo že nešteto vernih in najtežjih bolnih, se komaj spominjamo kakega smrtnega slučaja. Kot da bi neka čudežna višja moč obvarovala bolnike tega zavoda za smrti in jim vračala zaželjeno zdravje. Zato se bolniki od blizu in daleč radi zatekajo v sanatorij v Mariboru, ki ga v tem oziru v tako obilni mori spremlja redka sreča in poseben blagoslov.

Kako priti do denarja?! Odgovor je prav enostaven: treba štediti. Stedi pa vsak, kdor dobro in pa kar je glavno, da ceno kupuje. To pa vsak doseže, kdor sukno, volno za obleke in neveste, hlačevine, barhent, platno, klobuke, perilo itd. kupuje pri trdniki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu 16. Z enkratnim nakupom pa se vsak prepriča o res dobrem blagu in nizkih cenah.

Oblačilno blago za zimo v veliki izbiri ter vse čevljarске potrebščine v najboljši kakovosti dobite po najnižjih cenah v trgovini Frano Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Prepričajte se in oglejte si zalogo! — Nakup jajc in suhih gob in vseh poljskih pridelkov vedno po najboljših dnevnih cenah. 1317 3—1

Zaupeja in vidi, da je dobra kakovost pravega gospodarstva mila »Gazela« dognana stvar. Stotisočtem je neobhodno potrebno, zato se ga poslužuj tudi Ti!

Dopisi.

St. Janž na Dravskem polju. Na gostiji Hribersek-Ribič v Zlatolih' so gostje darovali za dijaško semenišče 175 din. Bog plačaj tisočerno!

Ljutomer. Kakor so poročali časopisi, dobi stolp stolne cerkve v Zagrebu električno uro, ki bo natančno kazala čas. — Ravno tako natančno Ti bo kazala čas srebrna žepna ura, ki jo utegneš dobiti kot dobiček efektne loterije društva Katoliški dom v Ljutomeru. Samo ne odlašaj, dragi čitatelj, ampak kupi srečke takoj! — Na prošnjo mnogih razprodajalcev se je čas žrebanja, ki je bil namenjen dne 29. novembra, preložil. Datum žrebanja se bo pravočasno objavil v časopisih. Na listi je toliko lepih dobitkov, da bo vsakemu žal, če bo zamudil ugodno priliko!

Zavrč. Tukaj sta obhajala zlato poroko dne 9. novembra zakonca Jožef Petrovič in Katarina, roj. Kolenko. Jubilanta sta še prav zdrava in čvrsta. Bog njima daj še dočakati biserno poroko!

Smartno ob Paki. Tukaj se je osnoval odbor za postavitve spomenika v vojni padlim vojakom. Vršilo se je že prvo zborovanje. Je to res lep namen, toda predno se ta spomenik postavi, mislim, da ne bo odveč, ako se sliši o tem mnenja drugih občanov. Vprašanje je, kaj bo stal spomenik. Odbor se je baje odločil na vaškem svetu tik pred kaplanijo, kjer je navadno včasih ob raznih slovesnostih stal mlaj. Po naših mislih pa ta kraj ni primeren, ker je tik ob okrajni cesti in je tudi vprašanje, če bi okrajni zastop v to privolil, ker bi bil oviran promet. Pri cerkvi pa zopet ne kaže spomenika graditi, ker se bo v doglednem času prav gotovo cerkev popravljala in bo tedaj spomenik v nevarnosti, da se pokvari ali bi se celo moral odstraniti. Spomenik bi najbolj sodil na pokopališče. Toda pokopališče mora itak biti v najkrajšem času novo, ker je staro že popolnoma izrabljeno in premajhno. Zato bi bilo škoda, ako bi se spomenik stavil na starejšem pokopališču, katero se bode opustilo. Kakor smo izvedeli, bi spomenik stal najmanj 20.000 din. To je že precej lepa svota. Treba je torej prav resno razmisliti, kako in kam spomenik postaviti, da ne bo denar zavržen. Pisec teh vrst si usoja navetovatvi sledeče: Najlepši spomin v vojni padlim vojakom bi se postavil na ta način, da bi se postavil Društveni dom v čast in spomin v vojni padlim vojakom. Tukaj imamo več društev, katera kar tekmujejo v delu za prosveto. Nimamo pa nobenega lokala, kateri bi bil za to sposoben. Delovanje društev je zato zelo otežkočeno. Zelo bi bil potreben Društveni dom, kjer bi lahko vsa društva prirejela razne prireditve. Društva so bila dosedaj navezana za razne igre itd. na gostilniške lokale, kateri pa tudi niso za to sposobni, ker so vsi pretesni. Tudi niso prireditve v gostilnah vedno dobre. Nekateri ne gredo radi v gostilno, ker se bojijo zaprave. Zgodi se tudi pri kakšni prireditvi, da ima društvo izgubo, gostilničar pa velik dobiček. Pri tem je pa namen društva zgrešen. Društveni dom nam je potreben, drugače društva ne bodo mogla delovati in bodo zaspala. Društveni dom bi bil res najlepši spomenik našim padlim vojakom. Ob vsaki prireditvi bi se jih spominjali in bi ta dom bil takorekoč nekaki »Pantheon« za naše drage, kateri so dali življenje za domovino. V ta društveni dom naj bi se vzdala plošča z imeni vseh, ki so iz naše župnije v vojni padli. Prostor za društveni dom se bo gotovo dobil v vasi Smartnu, torej v središču župnije. Treba je le začeti. Predlagam, da naj bi o mojem predlogu takoj sklepal odbor za postavitve spomenika ter k seji povabil odbornikez ranih društev, dalje župana, č. g. župnika itd. Glede prostora za spomenik na vaškem svetu pred kaplanijo naj omenim še to, da je isti neprimeren že vsled tega, ker se ravno na istem prostoru vrši kramarski vsjed na dan sv. Martina. Kakor mi je znano, dobimo sedaj štiri živinske in kramarske sejme. Da bi se ta prostor kot tržni prostor izločil, ni misliti, ker vas nima drugega primerenega prosotra. Neprimerno in neestetično pa bi bilo, da bi razni kramarji postavili svoje šotore okoli spomenika naših dragih in tam barantali ter še celo preklinjali, kar se pri sejmarjih kaj rado zgodi. S tem bi se spomin padlih onečaščal. Da bi pa vas Smartno ta prostor za vedno odstopila, nikakor ne verjamem. Torej spomenik nikakor ne spada na taisto mesto in zato prosimo odbor, naj misel na ta prostor takoj opusti. Šelim, da bi se še kdo oglašil in povedal svoje misli o tej zadevi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pri nas se vršijo velikanske priprave za dan 8. 12. t. l., ko bode loterijska komisija v navzočnosti notarja in finančne kontrole žrebala, kdo bo postal srečni imetnik krasnih dobitkov, katerih je 250 v skupni vrednosti 50.000 dinarjev. Cena srečki je samo 5 dinarjev. Opozarjamo Vas, da si te srečke gotovo naročite! Netančen seznam glavnih dobitkov lahko čitate v notici »Za srečo« med »Tedenskimi novicami« v današnjem »Slovenskem Gospodarju.« Pazite, da ne zamudite te ugodne prilike, ker čas je kratak!

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Seja se je pričela ob pol 11. uri. Zapisnik zadnje seja se odobri. Ukrepji direktorija se potrdijo, strokovnemu učitelju za sadjarstvo, g. Priolu v Mariboru se dovoli prispe-

vek 1000 dinarjev za potovanje na Holandsko glede poučevanja ondodnega načina sadne trgovine in ameriškanskega pakovanja sadja. Poročilo živinorejskega oddelka se vzame na znanje. Predlaga zavarovanje živine po manjših okoliših, ker nimamo pričakovati od nikod podpore razen po lastnih okrajnih zastopih na Stajerskem in po živinorejskih odborih na Kranjskem. Samopomoč Delujoče živinorejske zadruge bo treba podpirati, speče obuditi k življenju, pri snovanju novih pa bo treba velike pridnosti. V prvi vrsti se naj skrbi za rejo dobrih plemenjakov. Izbor plemena. Rejska središča se naj podpirajo.

Odbornik Steblovnik vpraša, kak vpliv ima Kmetijska družba na nakup plemenske živine. Predsednik pojasni, da samo moralni. Steblovnik želi, da bi Kmetijska družba aktivno po svojih strokovnjakih sodelovala pri nakupu plemenske živine potom države.

Občni zbor bo dne 17. decembra t. l. Glasom pravil se mora izrebrati ena tretjina odbornikov. Izgledalo je, kakor bi se samostojni hoteli tokrat držati pravil, v zadnjem hipu pa so si zopet premislili in celo tisti, ki so prvokrat glasovali za predlog g. Jena, so nazadnje iz strankarske zagriženosti zapustili svoje boljše prepričanje ter vrgli puško v koruzo, rekoč: »E, nismo razumeli!« Prodl je nepravilni, samostojni predlog in odborniki SLS so izjavili, da bodo vložili proti kršitvi pravil protest ter so se demonstrativno odstranili iz dvorane.

Samostojni so nato začeli žrebrati in iz Stajerske izpadejo odborniki: č. g. dr. Jančič, Steblovnik in Košar.

Ker niso upoštevali pravil, so prišli s svojim načinom razlage pri edinem koroškem delegatu v zadrego, ker niso vedeli, katero njegovo tretjino bi naj izrebrali. Predsedstvo pa so pri žrebanju vrgli v en klobuk, dočim se pri stajerskih in kranjskih odbornikih to ni smelo zgoditi. Dоследnost pa takal!

Zanimivo je tudi bilo, kako so naši morali podučiti samostojne, da ni Pucelj dosegal nobnih lovov pri ukinitvi ogromnih carin na poljedelske stroje in na umetno gnojila, ampak naš poslanci. Ta stvarni popravek so molče vtaknili v žep.

Ko se je vzelo na znanje predsednikovo in tajniško poročilo, se je seja zaključila.

Carino na galico je hotela vlada zvišati tako, da bi stala v bodoče še polovico več čnega sedaj. V finančnem odboru je poslanec naše stranke Vlado Pušenjak odločno nastopil za koristi vinogradnikov in je zahteval, da se carina za galico popolnoma opusti. Pri seji, ko se je razpravljalo o carini na galico, je bil navzoč tudi poslanec dr. Pivko. A on ni niti besedice spregovoril. Ali bodo zdaj vinogradniki Petovar, radenski Zemljčič, limbuški Robič in njih politični prijatelji zadovoljni z obnašanjem poslanca dr. Pivka? — Fr.

Pozor, vsi živinorejci, mesarji in živinski kupci! Že iz predvojnega časa je znano, da so bili živinski sejmi pri Šmarjeti ob Pesnici vedno prav dobro obiskani ter se je ondi dalo živino večinoma boljše kupiti in tudi prodati, kakor v marsikaterih večjih sejmiskih krajih. Oblast je živinske seje pri Šmarjeti zopet dovolila in sicer se vrši prihodnji sejem tukaj v terek, dne 24. t. m., torej slučajno letos isti dan kot v Mariboru. Kljub temu se obljublja velik sejmiski obisk. Vsi mesarji, živinorejci in kupci, obiščite ta na prvi sejem mnogoštevilno, kakor vedno v predvojnih letih!

Mariborski trg dne 14. novembra 1925. Poptava od 11. 12. in 13. novembra, ki je nastala vsled dolgotrajnega deževnega vremena, je tudi vplivala na mariborski trg dne 14. novembra. Zjutraj je bilo sicer že 54 slaninarjev na trgu, toda s krompirjem in zelenjavo, kakor tudi s sadjem naloženih vozov je bilo le 15. Sele po 10. uri dopoldne je prišlo več ljudi na trg. Slaninarji so prodajali kakor po navadi svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 20 din. 1 kg; domači mesarji pa govedino po 10 do 15 din., teletino po 12.50 do 15 din., svinjino po 20 din., klobuse po 25 do 35 din., prekajeno meso po 30 do 40 din., gnjat po 40 do 50 din., drob pa po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo zjutraj komaj 300 komadov, okoli 10. ure pa, ko je solnce zasijalo, so prinesli še 400 komadov na trg. Cene so bile: kokošem 30 do 60 din., racam, gosem in puranom 50 do 125 din., grlicam 35 din., golobom 30 do 40 din., domačim zajcem 10 do 50 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice: Pretečni teden je bilo 150, to pot pa samo 15 vozov, kar je pripisati tudi prejšnjemu slabemu vremenu. Cene so bile krompirju 3.50 do 5 din. za mernik (7½ kg), oziroma 1.25 do 2 din. kg, solati 1.25 do 2.50 din. kg, glavni soleti, endiviji in ohrovu 0.75 do 2 din., pesi 0.25 do 1 din., korenju 0.25 do 1 din., karfiotu 2 do 1.2 din., zeljnatim glavam 0.50 do 2.50 din. komad, čebuli 1.25 do 5 din., česnu 3 do 6 din. venec, kislemu zelju 3 din., kisli repi 2 din., fižolu 2 do 5 din., paradiznikom 1.50 do 3 din., ovčjemu siru 20 din., trapistovskemu siru 25 din., maslu 44 do 50 din., kuhanemu maslu 50 do 60 din. kg, mleku 2.50 do 3.50 din., smetani 12 do 14 din., maslnemu olju 30 do 48 din., bučnemu olju 28 do 32 din. liter, oljcam (ki so postale dražje) 2.25 do 2.50 din. komad, sircu 1 do 10 din. hlebček. Sadja je bilo primeroma dosti na trgu. Cene so bile jabolkom in hruskam, ki so se podražile, 5 do 14 din. kg, grozdju (ki je tudi dražje) 8 do 12 din. kg, kostanjem 5 do 8 din. kg, pečenim kostanjem 6 do 7 din. liter; limonom 1 do 2 din. komad, figam 6 do 10 din. venec, kokosovim orehom 15 din. komad. Cvetlicam 1 do 8 din., v lončkih 15 do 50 din. komad. — Lončene in lesene robe je bilo malo. Cene so bile 1 do 100 din., lesenim ročnim vozovom 100 do 250 din., večjim vozovom 500 do 1700 din., brezovim mešlam 4 do 6 din. komad. — Seno in slama: Dne 7. in dne 11. t. m. radi deževnega vremena ni bilo nič, v soboto, dne 14. t. m. sta pa bila samo 2 voza slame iz Bohove na trg. Ta se je prodajala po 45 din. za 100 kg.